

Fólkaflokkurin gloypti teir

Hann stendur av sonnum sum ein hetja, Louis Zachariasen.

Tá ið fólkaflokksmenn eingi vápn, eingi illavorðin vápn spardu fyrri at eggja føroyingar til villmannagerðir, stóð Louis Zachariasen sum ein drangur móti øllum hesum villskapi.

Tað var ikki populært hjá sjálfstýrismonnum at ganga saman við sambandsmonnum og javnaðarmonnum fyrri at halda hesum offeggjakroppum av fólkaflokksmonnum i gølli og forða teimum at reka okkara fólk út i tining sum tjóð.

Ljóðar kanska legði fyrri mongum at taka til Louis Zachariasen sum ein av teimum, sum gjørdi eitt megnarverk fyrri at bjarga føroyingum fyrri tining sum tjóð. Hann hevur jú verið skuldsattur fyrri at hava sviðið føroyingar, ti hann ikki leikaði sum villmaður við øðrum kvetting, loysing, fullveldi.

Men hvør gevur ikki Louis Zachariasen rætt nú?

Og sveik Louis Zachariasen okran ein einasta føroyskan øropa?

Sveik hann sjálfstýrisflokksins mál og mál?

Nei!

Hann var við at fáa okkum føroyingum eina stýrisskipan, sum er tann frælsasta i heimnara, ja, sum er eitt eindomið fyrri, hvussu væl tær smáar tjóðir kunnu skipa seg.

Henda stýrisskipan gav føroyingum alt tað sjálfstýri, sum teir høvdu droymt um, men hon gav teinum tað á ein tilikan hátt, at tað stendur til okkum at nýta hana so hon kann verða okkum at størsta gagni.

Ein frælsishetja undir ábyrgd yvir fyrri fólksins vælferð — tað var Louis Zachariasen.

Ein hetja, sum hansara eftirmenn innanfyrri sjálfstýri átti at verið stoltir av.

Tað kom ti dátt við, tá ið javnaðarmenn vórðu avvístir, tá ið teir skutu uppá hann sum landsstýrismann fyrri sjálfstýrisflokkinn. Tað er okkum kunnugt, at henda avvising tók Louis Zachariasen dyggari enn nakað annað.

Men munur er á monnum.

Tað megu teir góðu sjálfstýrismennirnir sanna i dag, nú ið formaður flokksins Marius Johannesen, háskúlastjóri, Sámuel Petersen, lærari og Niels Winther Poulsen við nøkrum fáum øðrum sjálfstýrismonnum hava givið seg upp til fólkaflokkin, strikað seg út og gjørt seg til eitt við alt tað, sum Louis Zachariasen og aðrir góðir menn við honum sum sannar hetjur uttan at leggja lag i grímsstu forfylging, háð og spott og fúlasta óndskap bardust imóti.

Hvat vannlagnu kann ein flokkur ikki verða fyrri við mannaskifti! — So harð var ágangin, so rá og vítleys, at tað hóast tað av sonnum kundi sigast, at fáir menn koma at standa sterkari i Føroya søgu enn Louis Zachariasen, fáir reinari og betri føroyingar enn hann, fáir, eingir, betri við føroyskt mál, føroyska mentan, fáir dugað betri føroyskt mál i skrift og talu enn hann — ikki eydnaðist honum at fáa nakran mann á ting við eitt flogtingsval.

I stríðnum stóðu javnaðarmenn og sjálfstýrismenn fylktir at kalla sum ein flokkur.

146

men vendi aftur, mál i klingur. Gróv sær i høvðinum og hevði tey lagnastu hábrøgd á sær. Ikki fyrr enn Per Arantsen reisti seg eisini og fór nipin og niðursmokkaður á dyr, fylgdi blaðstjórinn honum.

Eftir sita Bjarni Berg og Bakka-Hanus stjóri. Illa við. Trútnir i andlitinum. Stjórinn heldur lágmaletur: »Hesum monnum fæst einki burtur úr. Teir ætla einki, hava einki stavnhalð, eru bert imóti øllum monnum, sum ætla okkurt — eitt afturhaldsreggi eru teir«.

Bjarni Berg illflennir: »Ja, Kornelius er eitt dreggi og fleiri við honum. Men tað eru heilt nógv ihaldsfólk, sum lýsa viggj yvir hetta lagið. Litið á míni orð«.

Bakka-Hanus: »Tað er ivasamt, um vit vinna eitt vet burtur ár hesum fólkaslagnum. Men tað verður nú, sum tað vil; mín stóða er greið: Hevur Gud Harrin givið mær kallið at redda Føroyar, gevur hann mær eisini vit og myndugleika til at fremja verk«.

Fyrri at hjálpa sjálfstýrinum at koma aftur á ting og halda fram Louis Zachariasen hugsjónir legði javnaðarflokkurin til brots fyrri at fáa valloðina broytta, so hetta kundi henda. Ein broyting sum bara kann forsvarast út frá tí rætti, sum Louis Zachariasen við síni megnarstöðum og arbeiði hevði skorað sær at koma á ting. Men sum er óverjlig, tá ið tað sum nú er talan um menn, sum nýta henda rætt til at kúga demokratið, at brúka völd at ræna arbeiðs- og leiðsúrettin, ið fólk ið á kraftigasta hátt við frium vali hevur givið einum flokki.

Gerðin er so mikiló grímiri og ódánlig við tað, at tann flokkur, sum sjálfstýrið er við at ræna er tann flokkur, sum tað skyldar liv sítt.

At persónskifti i sjálfstýrinum skuldi bera dálkin i ryggin á javnaðarmonnum men harna teir góðu og karakterreinu sjálfstýrismenn — og teir eru Gud havi lov mangir — fult nógv sum nakran annan.

Tað eru nógvir sjálfstýrismenn, sum eftir hesa gerð oddamanna sjálfstýrisflokksins illa fáa seg til at heilsa uppá teir. Teir hava eisini sagt teimum farwel, men eru ikki farnir til fólkaflokkin, har ið sjálfstýrisins oddamenn eru havnaðir.

Vit fiskimenn MINNAST

røður tinar Erlendur, tá ið grønlandsmálið var fyrri.

Vit minnst,

hvussu tú málaði hin illa uppá veggini fyrri tað, sum var vunnin i Grønlandi.

Vit minnst,

hvussu tú roknaði okkum at koma at missa i miðjónavis við føroyingsins samarbeiði við grønlandingar i landi.

Vit minnst,

hvussu tú royndi at bilja okkum fiskimonnum inn, at okkara rættindi til sjálfstöðugt virki i Grønlandi vóru avreidd.

Vit minnst,

hvussu tú leikaði i yvir, at vit skuldu hava sumu rættindi at avreída og arbeiða i landi saman við grønlandskum og øðrum virkjum har uppi sum grønlandingar.

Vit minnst,

hvussu ið tú av øllum álvi royndi at endavenda øllum, sum sendinevndin ið undir formanskapi P. M. Dams fór har upp at samráðast, hevði vunnin.

Vit minnst,

alt hetta og meta tað við, hvat tað veruliga hevur havt at týða fyrri okkum fiskimenn, sum vit vinna av rættindum har uppi.

Tú, tað ror i okkara minni, skal eg siga tær, tað rekur sum harður streymur i minni okkara tí tað var einki minni enn ein villingargærd, ein svikagerð, ið tú tá gjørdi móti okkum.

Hugsjó okkum nú tann møguleika, at tað kom at vera so sum tú vildi, hvussu ræðuligt hevði tað ikki verið.

Ja, hvussu ræðuligt vildi tað ikki verið, um tú hevði sigrad, og vit stóðu uttan fyrri i Grønlandi eins og Portugal, Ísland og onnur lond, stóðu uttan fyrri við loysing tini.

Ja, hvat hava tær 6 havnirnar ikki havt at týða fyrri okkum!

Hvat hevur veiðirættindini vit vunnin ikki havt at týða fyrri okkum.

Hvat hevur Grønland ikki havt at týða fyrri fiskimenn sum fyrri útgerðarmenn i Føroyum!

ALT HETTA HEVUR TÚ LAGT ALAR ARAR UM BORD AT

Lýsing

Sambært lóg frá 12. mars 1923 um kommunala skattaálíking i Føroyum verður einhvør, sum er skyldugur at føra lógildar handilsbøkur, biðin um annaðhvørt sjálv ella við fulltrúa, tó um so er — við fulltrúagevarans egnu ábyrgd — at geva upp inntøku sína fyrri árið 1962 áðrenn 1. februar 1963 samsvarandi teim sjálvuppgávuskjølum, sum nevndin hevur útflyggja skattgjalddarunum. Serliga verður víst á, at hann, sum i yrki sínum vanliga nýtir annað rakstrarár enn almanakkaárið, hevur rætt til at nýta hetta i sjálvuppgávu. Hesi útfyllingarbløð verða at endurflyggja Tórshavnar líkningarnevnd.

Tað verður beinleiðis gjørt kunnigt, at hann, sum ikki i tøkum tíma gevur upp inntøku sína samsvarandi áðurnevndu lóg, missir rættin til at mótmæla skattaálíking síni, um hann ikki kann vísa á, at skattaálíkingin er meira enn 25% hægri enn veruliga inntøka hansara. Er munurin meir enn 25%, skal hann gjalda skatt av veruliga inntøku síni við 25% i viðbót.

Hann, sum einki útfyllingarbløð hevur fingið, eigur sjálvur at snúga sær til Tórshavnar líkningarnevnd, tá mógulig mistøk við útbýtanina onga ávirkan á undannevndu ásetingar hava.

Persónar, sum eru skyldigir at føra lógildar handilsbøkur, og skattskyldig deydubúgv skulu saman við sjálvuppgávuni senda inn rakstrarroknskap og uppperð yvir figgarstöðu við rakstrarársins byrjan og enda.

Sjálvuppgávur, sum ikki eru innkomnar áðrenn áðurnevndu freistir i tí fyriskrivaða sniði og rætt undirritaðar, kunnu ikki verða kravdar tiknar til umhugunsunar.

Somuleiðis verður kunnigjort, at hann, sum til skaða fyrri kommununa miðvíst gevur skeiva sjálvuppgávu ella gevur líkningarnevndini skeivar upplýsingar um inntøku ella ognar- og forimunarviðurskifti síni, verður sektaður við, at hann til kommununa botir upp til 10 ferðir tann skatt, hann hevur sviðið.

Øll verða biðin um at skriva nøvn og bústað (gotunavn og húsnummar) skiliga á sjálvuppgávuna, so tey verða ikki mis-skild.

Tórshavnar líkningarnevnd.

FORKOMA FYRI OKKUM VIÐ LOYSING TINARI.

Og nú situr tú fyrri at fara til Grønlands sum P. M. Dam hina ferð sat fyrri at fara har upp.

Ella vilt tú gera sum Hákon og hansara menn gjørdi i 8 ár:

Sotu — sotu á endanum, ikki so mikiló sum latti sær á fyrri at vinna okkum sømdir i Grønlandi.

Eg veit, at um tú ikki vilt forráða okkum, mást tú eta alt i teg aftur, sum tú hevur talað og skrivað um Grønland.

Men hesa kanossagongd mást tú ganga. Tú mást heldur eta alt i teg aftur. Gert tú ikki tað. Orkar tú ikki tað, so mást tú fara frá, leggja landsstýrisstarvið frá tær.

Far nú ikki og sig, at eg sum fiskimaður vil spilla teg út.

Nei, tú!

Orðið, sum er talað ella skrivað, kann eingin hestur renna aftur og gera tili einkis.

Hvørt orð, eg havi hoyrt teg talað og lisið á prent av tær um Grønland stendur mær á minni.

Tey vaða nú fram fyrri meg — og reða meg, tí nú kanst tú lata troll leypa i orð.

Hesa trøllagerð tina reðist eg sum fiskimaður.

Tessverri hava ikki allar fiskimenn skilt hetta.

Um teir gjørdi tað, sats tú ikki har, sum tú situr i dag.

Ja, vit minnst

alt hetta, nú ið tú hevur forrátt fiskimannin og arbeiðsmannin við koldum blóði og við fult beráðum huga at hava valt fólkaflokkin, sum tú hevur præðikað inn i okkum, er okkara verst fíggingd og trúgvasti tenari okkara lønarmótstöðubólki, stórmanninum, valt hann heldur enn arbeiðarar og fiskimannaffektin, sosialformarar, sum hava sett okkum tað sínir av fyrimunum, vit hava vunnin seinstu árin.

Eg havi ikki verið tjóðveldis-maður, tí at vera tað er óðamanna gerð fyrri ein fiskimann, so meg missir tú ikki sum veljara. Tú

hevur ongatið havt meg. Men lat meg siga tær, at tað eru ikki so fáir fiskimenn, sum vendu tinum flokki ryggin, tá ið tú gavst teg upp til fólkaflokkin og forráddi fiskimenn og arbeiðarar.

Og havi nú ikki havt stóra hugsan um teg, síðani tú sveik okkum i fyrstu streikun! við at gera handa armóðs livsariga sáttmálan júst tá ið vit stóðu fyrri at fáa hjál og sigra. Men eg hevði ikki trú kortini, at tú bara fyrri ein landsstýrismannasess fór at kasta teg i armarnar á Hákonu Djurhuusi; eingin hevur verið verri verrið við enn tú.

Men tú kanska hevði verið besti maður ella næstur Hákonu Djurhuusi at síði við róðrið á hundaskipaskúttini.

Ja, mangt skiftist um.

Har skuldu vit alto so enda finna teg!

Otto.

— 2802 —
SNAR-vaskað
centrifugerað og turkað
SNAR-vask
Bøgeta 14

P. VALDEMAR LUTZEN
Tórshavn